

Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

M 1 5 2 5 4 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

≡≡≡ Izpitna pola 2 ≡≡≡

A) Naloge izbirnega tipa

B) Strukturirani eseji

Četrtek, 27. avgust 2015 / 120 minut (20 + 100)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko in šilček.

Kandidat dobi dva konceptna lista, list za odgovore in dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani, na list za odgovore in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 120 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 20 minut, za reševanje dela B pa 100 minut.

Izpitna pola vsebuje 14 nalog izbirnega tipa v delu A in 4 esejske naloge, od katerih izberite in rešite 2, v delu B. V delu A je vsak pravilen odgovor vreden 1 točko, v delu B pa vsaka esejska naloga 15 točk. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 44, od tega 14 v delu A in 30 v delu B.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri nalogi v delu B naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite v **izpitno polo** z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom.

V **delu A** naloge rešite tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo **en** pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

V **delu B** nalogi pišite v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutka esejev, ki ju lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevata.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 3 prazne.

A) NALOGE IZBIRNEGA TIPA

1. Psiholog je v mesecu februarju osebo testiral z nekim osebnostnim testom. Ponovno jo je testiral z enakim testom v mesecu septembru istega leta in takrat je dobil precej podobne rezultate. Katero mersko značilnost testa prepoznamo iz navedenega?
 - A Objektivnost.
 - B Zanesljivost.
 - C Veljavnost.
 - D Občutljivost.

2. Kaj je značilno za znanstveno preučevanje duševnosti?
 - A Temelji na osebnih izkušnjah.
 - B Odvisno je od vrednot osebe, ki spoznava.
 - C Temelji na posploševanju iz nekaterih primerov.
 - D Spoznanja so preverljiva.

3. Dijaki so na testu znanja dosegli naslednje število točk:
25 35 30 24 36 35 27 32 31 33 35
Kateri rezultat predstavlja mediano (Me) in kateri modus (Mo)?
 - A $Me = 32,5$; $Mo = 35$.
 - B $Me = 32$; $Mo = 35$.
 - C $Me = 32$; $Mo = 35,5$.
 - D $Me = 32,5$; $Mo = 35,5$.

4. Kateri od navedenih pojmov **ni** duševni proces?
 - A Lakota.
 - B Jeza.
 - C Inteligentnost.
 - D Reševanje enačb.

5. Peter je že celo uro čakal v čakalnici pri zdravniku. Postajal je nestrpen, in ko je mimo vrste odšel k medicinski sestri že tretji pacient, je Peter glasno zavpil, skočil s stola in s pestjo močno udaril po vratih, ki so se zaprla za vstopajočim pacientom. Katero čustveno stanje je opisano v besedilu naloge?
 - A Razpoloženje.
 - B Zavračanje.
 - C Afekt.
 - D Efekt.

6. Kakšno čustvo je ljubezen?
- A Afekt.
 - B Razpoloženje.
 - C Osnovno čustvo.
 - D Sestavljeno čustvo.
7. Kateri od naštetih je dejavnik notranje učne motivacije?
- A Zanimanje za snov.
 - B Pohvala.
 - C Ocena.
 - D Maturitetno spričevalo.
8. Marko v mestu sreča prijatelje, ki ga povabijo na večerno zabavo, kar odkloni, češ da nima časa, saj mora popraviti pokvarjene zavore na kolesu, zato gre v trgovino po nove zavore, zvečer pa gre v opero, kjer gostuje znana baletna skupina.
- Kako imenujemo navedene potrebe, ki se kažejo v Markovem delovanju?
- A Potrebe po varnosti in kognitivne potrebe.
 - B Estetske potrebe in kognitivne potrebe.
 - C Potrebe po varnosti in estetske potrebe.
 - D Samoaktualizacija in estetske potrebe.
9. Pri kosilu se nam zdi juha premalo slana. Dodamo nekaj zrnč soli, vendar ne občutimo razlike, dokler juhe še bolj ne dosolimo. Zgornji primer predstavlja primer za
- A čutno adaptacijo.
 - B diferencialni čutni prag.
 - C absolutni čutni prag.
 - D halucinacijo.
10. Za katero obliko učenja je značilno učenje, pri katerem se spremeni verjetnost ponavljanja vedenja glede na posledice, ki jih to vedenje ima?
- A Modelno učenje.
 - B Instrumentalno učenje.
 - C Klasično pogojevanje.
 - D Instrumentalno pogojevanje.

11. Goran ima rad avanture in je bolj agresiven. Tomaž je bolj previden in tudi prizanesljiv do napak drugih ljudi. Po kateri dimenziji po Eysencku se ločita Goran in Tomaž?
- A Psihoticizem – nepsihoticizem.
 - B Introvertnost – ekstravertnost.
 - C Čustvena labilnost – čustvena stabilnost.
 - D Po nobeni od teh.
12. Če se lastnih napak in slabosti znebimo tako, da jih pripišemo drugim, uporabljamo obrambni mehanizem. Kateri?
- A Racionalizacijo.
 - B Projekcijo.
 - C Identifikacijo.
 - D Zanikanje.
13. Kateri del duševnosti po Freudu želi zadovoljiti svoje težnje nemudoma in za vsako ceno?
- A Ono (id).
 - B Jaz (ego).
 - C Nadjaz (super ego).
 - D Spolni nagon (libido).
14. Otrok, ki je pretirano prilagodljiv, tako da svojih lastnih potreb in želja sploh ne upošteva ter želi vedno znova ravnati tako, da bi ustregel drugim, je verjetno deležen izredno
- A avtoritarne vzgoje.
 - B avtoritativne vzgoje.
 - C permisivne vzgoje.
 - D kaotične vzgoje.

B) STRUKTURIRANI ESEJI

1. naloga

V razlagi psihosocialnega razvoja E. Erikson poudarja pomen razreševanja razvojnih kriz. Opišite, kako v tej razlagi pojmuje krizo. Navedite prvi dve stopnji psihosocialnega razvoja po njegovi teoriji. Navedite stopnjo psihosocialnega razvoja, ko se otroci v vzpodbudnem okolju naučijo postavljati cilje in je temelj storilnostne motivacije. Z različnimi primeri ponazorite, kako lahko starši pripomorejo k razrešitvi krize na tej stopnji. Za dve stopnji presodite in utemeljite po en razlog, zakaj se kriza v obdobju otroštva ne razreši ugodno.

2. naloga

Pri spoprijemanju z duševnimi obremenitvami (frustracija, konflikt, stresorji) se lahko odzivamo konstruktivno ali nekonstruktivno. Opišite po eno značilnost za vsako spoprijemanje ter naštejte dva načina konstruktivnega in dva načina nekonstruktivnega spoprijemanja z duševnimi obremenitvami. Dva konstruktivna in dva nekonstruktivna načina ponazorite v situaciji, ko se prijatelji dogovorijo za zabavo v precej oddaljenem plesnem klubu, pa tisto popoldne zapade pol metra snega. Presodite in pojasnite, kako vpliva na konstruktivnost spoprijemanja čustvena labilnost, nizka samopodoba in pozitivno razpoloženje posameznika.

3. naloga

Ustvarjalnost je povezana z različnimi osebnostnimi značilnostmi. Opredelite pojem ustvarjalnosti ter navedite tri osebnostne značilnosti, ki so pozitivno povezane z ustvarjalnostjo. Izberite problemsko situacijo, v kateri se kaže ustvarjalno vedenje posameznika, ter vedenje ponazorite s tremi osebnostnimi značilnostmi ustvarjalnih ljudi. Presodite in pojasnite, kako lahko okolje (npr. v podjetjih, šolah, družtvih ...) ugodno vpliva na ustvarjalnost.

4. naloga

V procesu socialnega zaznavanja ima pomembno vlogo prvi vtis. Opredelite socialno zaznavanje ter navedite dve značilnosti napake prvega vtisa. Na primeru ponazorite (dve) značilnosti napake prvega vtisa. Poimenujte in s primerom ponazorite še eno od napak socialnega zaznavanja. Oba primera naj se nanašata na šolske okoliščine. Pojasnite vpliv različnih oblik (načinov) nebesednega komuniciranja pri ustvarjanju prvega vtisa ter predlagajte načine ravnanja, s katerimi lahko sami vplivamo na to, da ustvarimo ugoden prvi vtis.

Lined writing area consisting of horizontal lines for text entry.

Prazna stran

M 1 5 2 5 4 1 1 2 1 5

Prazna stran

Prazna stran